

SALOMONŲ VANDENYSE EINA LAIVYNŲ MUŠIS

GEN. MACARTHUR KAREIVIAI SUPA BUNA, TVIRTA JAPONŲ BAZĖ

Amerikos karo laivynas apšaudė japonų pozicijas Guadalkanalo pakraščiuose

WASHINGTON, D. C., lapk. 15 d. — Salomonų salų vandenyse eina didelis karo laivų mušis, šiandien paskelbė laivyno departamentas. Amerikiečiai ir japonai sutraukė galingus karo laivus į šiuos vandenius.

Departamentas pastebi, kad abi pusės turėjo nuostolių, bet visuomenei nebus skelbiami pranešimai, kol nepasibaigs mušis. Departamentas nenori, kad priešas nepasinaudotų pranešimais mušio eigoje.

Laivynų kova prasidėjo lapk. 13 dieną, kada Amerikos karo laivai susišaudė su japonų laivynu daliniais. Iš pranešimo matyti, kad karo laivų grupės kelis kartus puolė vienos kitas.

Amerikos karo laivai priplaukė prie japonų pozicijų ir labai smarkiai jas apšaudė taiklia, artilerijos ugnimi. Amerikos artilerija padarė japonams didelių nuostolių, nes sunaikino karo medžiagos sandėlius.

Tokio radijas praneša, kad japonai neteko dviejų destrojerių ir daugiau negu 10 lėktuvų. Japonai tvirtina, kad jiems pavyko nuskandinti šešis Amerikos kreiserius, vieną destro-

jerį ir 19 lėktuvų. Joks sąjungininkų pranešimas nepatvirtino šių japonų išpustų pranešimų.

28 Amerikos naikintuvai pastojė kelių Guadalkanalo aerodromų atskrendantiems japonų lėktuvams ir numušė 16 bombanešių bei penkis naikintuvus. 9 japonų lėktuvus numušė priešlėktuvinės karo laivų patrankos.

SĄJUNGININKŲ ŠTABAS, Australija, lapk. 15 d. — Australijos ir Amerikos kariuomenė, kuriai vadovauja gen. MacArthur, žymiai priartėjo prie Buna, stiprios japonų karo bazės, skelbia sąjungininkų štabas.

Oivi ir Gorari srityse sąjungininkai visiškai sumušė 500 japonų ir įsistiprino siaurės pakraštį. Manoma, kad dabar jiems bus lengviau japonus išvyti iš visos Naujos Ginejos. Buna srityje Amerikos aviacija dominuoja padanges.

Amerikos lėktuvai užpuolė ir smarkiai sunaikino didelį japonų kanvojų New Georgia salų srityje. Manoma, kad japonai siuntė sustiprinimus į Guadalkanalo salą.

STIPRIOS SĄJUNGININKŲ KARO JĖGOS ŠIANDIEN ĮSIVERŽĖ TUNISIJOJ

Gen. Giraud vadovaujama prancūzų armija kovoja prieš vokiečius Tunisioje

LONDONAS, lapk. 15 d. — Stiprios Amerikos ir britų jėgos šiandien įsiveržė Tunisioje, kad galėtų pastoti kelią „ašies“ okupacijai.

Sąjungininkai pasiuntė stiprų laivyną, aviacijos jėgas ir motorizuotas sausumos divizijas. Manoma, kad jau įvykė pirmieji susirėmimai su vokiečiais.

Gen. Eisenhower nenurėdė kur randasi pryšakinės sąjungininkų jėgos, jis tik pareiškė, kad jos yra į rytus nuo Bone miesto.

Tunisioje prancūzai priešinosi „ašiai“

LONDONAS, lapk. 15 d. — Iš Šveicarijos patirta, kad Tunisioje prancūzų kariuomenė keliuose vietose pastojė kelią vokiečių ir italų karo jėgoms.

Siaurės ir pietų Tunisioje prancūzų kariuomenė neleidžia įsistiprinti atskridusiems vokiečių ir italų parašūtinkams.

Išaiškinta, kad Tunisioje prancūzų gen. Giraud vadovauja prancūzų armijos kovai prieš italus.

Hitleris iškėlė tankų Tunisioje

LONDONAS, lapk. 15 d. — Išaiškinta, kad vokiečių karo vadovybė nutarė pasipriešinti

ŠIOS DIENOS KARO VEIKSMAI

TUNISIJOJ: Amerikos ir britų karo jėgos įsiveržė Tunisijos teritorijon. Alžyro vandenyse vyksta didelis jūros laivyno mušis. Prancūzų kariuomenė Tunisioje priešinosi vokiečiams.

LYBIJOJ: Britai įsiveržė 150 mylių italų teritorijon. Britai paėmė El Gazala ir daugelį vokiečių nelaisvėn.

ITALIJOJ: Skaitlingi britų lėktuvai bombardavo Genovą ir padarė labai didelių nuostolių, skelbia italai.

RUSIJOJ: Vokiečių armija laimėjo naujas pozicijas pačiame Stalingrade. Nalėkie ir Tupajės srityse rusai neleidžia vokiečiams žengti pirmyn.

PACIFIKE: Salomonų salų srityje eina laivyno mušis. Amerikos karo laivai apšaudė japonų pozicijas Guadalkanale. Numušė 21 japonų lėktuvą. N. Ginejos sąjungininkai sumušė japonus Gorari srityje ir artėja prie Buna.

Sąjungininkai saugo karius juroje

SĄJUNGININKŲ ŠTABAS šiaurės Afrikoj, lapk. 15 d. — Manau nesuklysiu tvirtindamas, kad visoje šiaurės Afrikos operacijoj juroje nežuvo nė vienas sąjungininkų kareivis, šiandien pareiškė adm. Cunningham.

Jis vadovauja visiems sąjungininkų laivams, kurie dalyvauja prancūzų Afrikos operacijose.

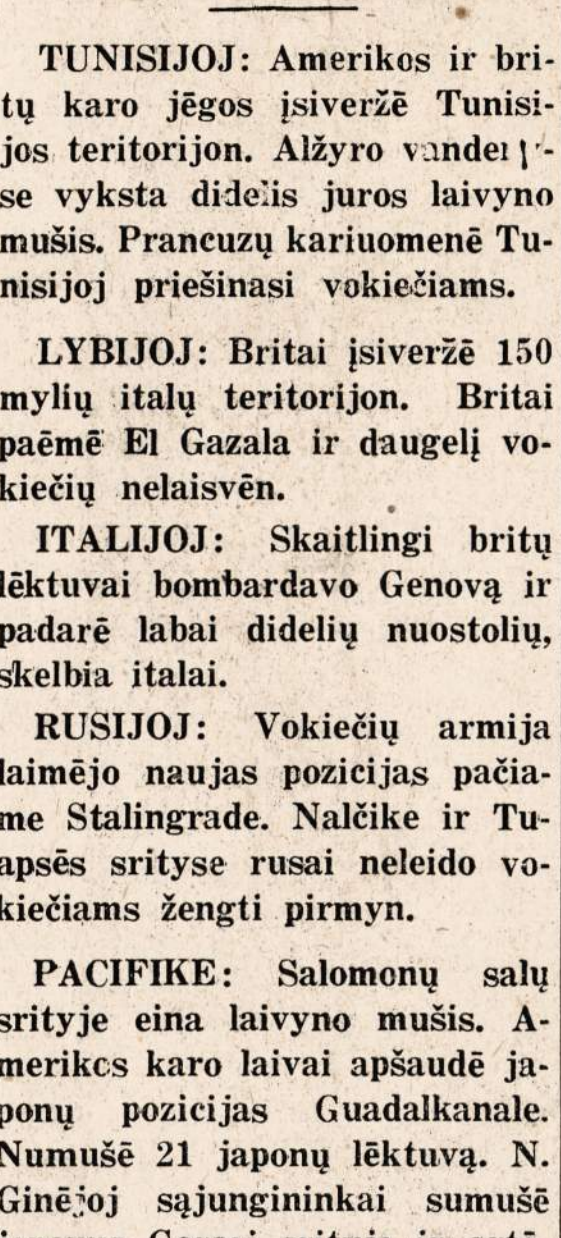
Amerikos ir britų karo laivai saugo sausumon iškeltą sąjungininkų kariuomenę.

Vokiečiai bando pasiekti Tripoli

KAIRAS, Egiptas, lapk. 15 d. — Britų kariuomenė paėmė El Gazala, kuri randasi 40 mylių į vakarus nuo Tobruko. Britų ir Amerikos aviacija bombarduoja bėgančius vokiečius tarp Gazala ir Bengasi uostų.

Gen. Montgomery pareiškė, kad sąjungininkams pavyko visiškai sunaikinti 12 gen. Romelio divizijų.

Kovos Laukas Viduržemių Juroj

Anglai ir amerikoni žygiuoja į Tunis ir Bizertą, o aviacija smarkiai puola Ašies kontroliuojamas salas Viduržemių juroje.

KAP. RICKENBACKER IR JŲ LĖKTUVO ĮGULA SURASTA PIETŲ PACIFIKE

Senato vadovybė įsakė saržentui prievarta atvesti posėdin neatvykusius senatorius

WASHINGTON, D. C., lapk. 15 d. — Kap. Eddie V. Rickenbacker tapo surastas pietų Pacifike, vakar paskelbė laivyno departamentas.

Laivyno „Catalina“ lėktuvus surado 52 metų amžiaus lakūnų pluduriuojantį ant guminio aviacijos laivėlio.

Kartu su kap. Rickenbacker surasti pulk. Hans Adamson ir eilinis kareivis John Bartek. Vieną įgulą narį, sarž. Kaczmarczyk, teko palaidoti juroje.

Saloje surasta likusi įgula

WASHINGTON, D. C., lapk. 15 d. — Mažoje Phoenix salyno saloje tapo surasti ir kiti kap. Rickenbacker lėktuvo įgulos nariai.

Lėktuvo pilotas buvo surastas viena diena anksčiau. Lėktuvus buvo priverstas nusileisti spalio 21 dieną ir įgula iki šiam metui pluduriavo Pacifike.

16 metų mergaitėm leis dirbti

WASHINGTON, D. C., lapk. 15 d. Darbo sekretorė Perkins pareiškė, kad 16 metų mergaitėms leista dirbti karo pramonėje.

Vėliausios Naujienos

Amerikos lėktuvai bombardavo vokiečių pagrobtus aerodromus Tunisioje. Amerikos ir britų armijos artėja prie Tuniso ir Bizertos.

Premjero Churchill kanceliarija paskelbė spaudai, kad šiaurės Afrikoj britai užmušė, sužeidė ir paėmė nelaisvėn 75,000 „ašies“ kareivių.

Prancūzų adm. de la Bord, Toulono laivyno bazės viršininkas, naujai prisiekė ištikimybę maršalui Petainui, Prancūzų laivynas pasilik Toulon bazėje.

„KANDIDATUS Į VOKIEČIUS“ BANDO PATRAUKTI MATERIALINĖM GERYBĖM

Naciai skaito privilegija, jei savininkui laikinai leidžia valdyti savo turta

(Laišku per Lisaboną, Portugaliją)

Vokiečių laikraštis „Frankfurter Zeitung“, rugp. 22 dieną kalbėdamas apie buv. lenkų koridoriaus germanizavimą, nupakuoja visą eilę priemonių, kurių griebiasi okupacinė nacių valdžia.

Naciai sudarė „kandidatų į vokiečius“ sąrašus, kuriuos, matoma, nori patraukti savo pusėn materialinėmis gerybėmis. Vokiečiai šiems kandidatams paliksia „laikinai valdyti“ jų turta, o tiems, kuriems turta atimtas, vėliau galėsianti būti išmokėta kompensacija.

Toliau laikraštis išvedžioja, kad geriausias kelias tokius žmones suvokietinti būtų jų išvežimas į Vokietiją, bet šiuo momentu tai esą neįvykdoma „vien dėl butų stokos“. Todėl busias krepjiamas ypatingas dėmesys į jaunuomenės germanizaciją.

Lenkų inteligentai, kaip laikraštis švelniai išsitaria, esą „pabėgę“ į „generalinę gubernatūrą“, todėl iš jų pusės netenka laukti priešingos akcijos.

Pagaliau, laikraštis sako, kad „išlaisvintos Rytų (Lenkijos) aritys“ ekonomiškai jau dabar daug duodančios.

Tačiau jų reikšmė pasireikšianti visoje pilnumoje tik tai tuomet, kai jos „ir tautiškai bus atkovotos vokiečių“.

Senatorius prievartai veda posėdin

WASHINGTON, D. C., lapk. 15 d. — Viceprezidentas Wallace ir demokratų lyderis Barkley įsakė senato saržentui prievarta atvesti posėdin tuos senatorius, kurie savo noru nenori atvykti.

8 pietų valstijų senatoriai yra priešingi svarstomam įstatymui, todėl jie kenkė sudaryti reikalingą kvorumą.

Senatoriai nenori panaikinti pagalvės mokesčių federalinių rinkimų metu.

38 dienas pluduriavo Pacifike

WASHINGTON, D. C., lapk. 15 d. — 38 dienas pluduriavo Pacifiko vandenyse 8 jurininkai, kol jie buvo išgelbėti.

Japonų narlais paleido torpedą į transporto laivą „Donerail“, kurį nuskandino. Daugeis jurininkų žuvo sprogdimo metu, bet 24 pajėgė įsitaistyti laivelyje.

16 išsigelbėjusių mirė. Kai kurie buvo sužeisti. Vieną kartą laivelin nutupė didelis paukštis, kurį jie žalią suvalgė.

Vokiečiai laimi Stalingrado fronte

MASKVA, Rusija, lapk. 15 d. — Tris dienas vokiečiai puolė Stalingrade, neteko kelių šimtų kareivių, bet jiems pavyko užimti kelias pozicijas, skelbia sovietų štabas.

Nalėkio srityje vokiečiai atakavo, bet buvo atmušti su dideliais nuostoliais.

Vokiečiai laimi pačiame Stalingrade, bet rusai laimėjo kelias pozicijas Stalingrado šiaurėje, tvirtina rusai.

Adolph Berle per radiją pasakė kalbą italams, patardamas pasipriešinti vokiečiams ir padėti sąjungininkams išlaisvinti Italiją.

Amerikos lakūnai bombardavo vokiečių laivyno bazes šiaurės ir vakarų Prancūzijoje.

Martinikos adm. Robert įsakė gyventojams būti ištikimiems marš. Petainui. Jis pasmerkė adm. Darlaną už jo veiksmus šiaurės Afrikoje.

Senatorius prievartai veda posėdin

Senato vadovybė įsakė saržentui prievarta atvesti posėdin neatvykusius senatorius

WASHINGTON, D. C., lapk. 15 d. — Kap. Eddie V. Rickenbacker tapo surastas pietų Pacifike, vakar paskelbė laivyno departamentas.

Laivyno „Catalina“ lėktuvus surado 52 metų amžiaus lakūnų pluduriuojantį ant guminio aviacijos laivėlio.

Kartu su kap. Rickenbacker surasti pulk. Hans Adamson ir eilinis kareivis John Bartek. Vieną įgulą narį, sarž. Kaczmarczyk, teko palaidoti juroje.

16 metų mergaitėm leis dirbti

WASHINGTON, D. C., lapk. 15 d. Darbo sekretorė Perkins pareiškė, kad 16 metų mergaitėms leista dirbti karo pramonėje.

Vėliausios Naujienos

Amerikos lėktuvai bombardavo vokiečių pagrobtus aerodromus Tunisioje. Amerikos ir britų armijos artėja prie Tuniso ir Bizertos.

Premjero Churchill kanceliarija paskelbė spaudai, kad šiaurės Afrikoj britai užmušė, sužeidė ir paėmė nelaisvėn 75,000 „ašies“ kareivių.

Prancūzų adm. de la Bord, Toulono laivyno bazės viršininkas, naujai prisiekė ištikimybę maršalui Petainui, Prancūzų laivynas pasilik Toulon bazėje.

Nuo praėjo sekmadienio sąjungininkai nuskandino 13 „ašies“ narlaivių Viduržemių juroje.

Šiaurės Lybijoj britai sekmadienio ryte paėmė Tmimi, kuri randasi tarp Gazala ir Bengasi. Bėgantieji vokiečiai visai nesipriešina britams.

Alžyro ir Orano uostuose Amerikos laivai iškėlė didelius kariuomenės dalinius, kurie bus pasiųsti į Tunisiją.

Senatorius prievartai veda posėdin

Senato vadovybė įsakė saržentui prievarta atvesti posėdin neatvykusius senatorius

WASHINGTON, D. C., lapk. 15 d. — 38 dienas pluduriavo Pacifiko vandenyse 8 jurininkai, kol jie buvo išgelbėti.

Japonų narlais paleido torpedą į transporto laivą „Donerail“, kurį nuskandino. Daugeis jurininkų žuvo sprogdimo metu, bet 24 pajėgė įsitaistyti laivelyje.

16 išsigelbėjusių mirė. Kai kurie buvo sužeisti. Vieną kartą laivelin nutupė didelis paukštis, kurį jie žalią suvalgė.

Vokiečiai laimi Stalingrado fronte

MASKVA, Rusija, lapk. 15 d. — Tris dienas vokiečiai puolė Stalingrade, neteko kelių šimtų kareivių, bet jiems pavyko užimti kelias pozicijas, skelbia sovietų štabas.

Nalėkio srityje vokiečiai atakavo, bet buvo atmušti su dideliais nuostoliais.

Vokiečiai laimi pačiame Stalingrade, bet rusai laimėjo kelias pozicijas Stalingrado šiaurėje, tvirtina rusai.

Adolph Berle per radiją pasakė kalbą italams, patardamas pasipriešinti vokiečiams ir padėti sąjungininkams išlaisvinti Italiją.

Amerikos lakūnai bombardavo vokiečių laivyno bazes šiaurės ir vakarų Prancūzijoje.

Martinikos adm. Robert įsakė gyventojams būti ištikimiems marš. Petainui. Jis pasmerkė adm. Darlaną už jo veiksmus šiaurės Afrikoje.

Senatorius prievartai veda posėdin

Senato vadovybė įsakė saržentui prievarta atvesti posėdin neatvykusius senatorius

WASHINGTON, D. C., lapk. 15 d. — 38 dienas pluduriavo Pacifiko vandenyse 8 jurininkai, kol jie buvo išgelbėti.

Japonų narlais paleido torpedą į transporto laivą „Donerail“, kurį nuskandino. Daugeis jurininkų žuvo sprogdimo metu, bet 24 pajėgė įsitaistyti laivelyje.

16 išsigelbėjusių mirė. Kai kurie buvo sužeisti. Vieną kartą laivelin nutupė didelis paukštis, kurį jie žalią suvalgė.

Vokiečiai laimi Stalingrado fronte

MASKVA, Rusija, lapk. 15 d. — Tris dienas vokiečiai puolė Stalingrade, neteko kelių šimtų kareivių, bet jiems pavyko užimti kelias pozicijas, skelbia sovietų štabas.

Nalėkio srityje vokiečiai atakavo, bet buvo atmušti su dideliais nuostoliais.

Vokiečiai laimi pačiame Stalingrade, bet rusai laimėjo kelias pozicijas Stalingrado šiaurėje, tvirtina rusai.

Adolph Berle per radiją pasakė kalbą italams, patardamas pasipriešinti vokiečiams ir padėti sąjungininkams išlaisvinti Italiją.

Amerikos lakūnai bombardavo vokiečių laivyno bazes šiaurės ir vakarų Prancūzijoje.

Martinikos adm. Robert įsakė gyventojams būti ištikimiems marš. Petainui. Jis pasmerkė adm. Darlaną už jo veiksmus šiaurės Afrikoje.

ORAS

Šiltas, vėjūotas. Saulė teka — 7:42; leidžiasi — 5:29.

Naujienu Raštinės VALANDOS

kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro

ŠEŠTADIENIAIS tikrai iki 4 val. popiet.

SEKMADIENIAIS bus uždaryta.

„Naujienu“ Adm. Apgarsinimus telefonu CANAL 8500 galit priduoti sekmadieniais po 4 val. popiet.

Sveikatos Dalykai

SIUBUOJANČIOJI ARBA MALTOŠILTINĖ

Ši liga pirmiausia tapo pastebėta Viduržemio jūrų saloj Maltoje, kur nemažas gyventojų skaitlis ją apsirgdavo. Kadangi ten auginama daug ožkų ir geriamas jų pienas, surasta, kad daugiausia apsikrečia vaikai, kurie maitinami ožkų pienu. Kadangi apsirgdavo ir tie, kurie pieno nevartoja, pradėta manyti, kad ožkų vilnosė ir apkrėstame kune besirandanti organizmai gali apkrėsti. Tie organizmai vadinami Brucella melitensis. Mat, Bruce pirmasis juos ištyrė, todėl jo vardu jie ir pavadinti. Vėliau patirta, kad ne tik maltiečiai, italai, teksiečiai ir kiti ožkas auginantys gyventojai apserga šia liga. Teksas valstijoje ji vadinama dulkių šiltine, tur but, dėl to, kad ja dažnai apserga dulktuose tvartuose dirbantieji. Ja apsikrečia ne tik ožkos, o ir kiti galvijai. Gerti jų nepasterizuotą pieną ir iš jo padarytus produktus yra pavojinga.

Nors Maltos šiltinė yra labiau paplitusi apie Viduržemio jūrą, Afrikoje, Kinijoje ir kituose šiltuose kraštuose, kur ji pasireiškia epidemijomis, nė vienas kraštas nėra pilnai liuostas nuo jos. Apsirgimas paprastai nėra aštrus, nors retkarčiais pasitaiko pavojingų apsirgimų pačioje ligos pradžioje. Paprastai liga pasireiškia už poros savaitių po apsikrėtimo. Kai kurie ap-

serga po penketos dienų. Kitais imama visos mėnuo. Yra nepaprastai keblu šią ligą pažinti. Ji savo požymiais ir simptomais yra panaši visai eilei kitų ligų: influenzai, druginiui, dėmėtajai ir kitoms šiltinėms. Be kartotinių laboratorijos tyrimų prisiėina spėlioti. Kadangi sanarius ima skaudėti ir dažnai jie patinsta, galima padaryti klaidą manant, jog tai staigus reumatizmas. Neretai pradžioje arba vėliau pasireiškia neuritas, ypač sciaticas. Apetito netekimas, silpnumas, žymūs prakaitavimai, krėtimai, didėjantis blyškimas ir pasikartojantis karštis pasireiškia pas kiekvieną ligonį. Neruotumai ir erzumai didėja. Neretai galva skauda, gali įvykti koka, vėmimas ir vidurių paleidimas. Karštis dingsta ir ligonis jau rodo sveiksta. Už kelių dienų karštis vėl pašoka, krėtimai ir prakaitavimai pasikartoja. Ir taip liga siūbuoja per 4 ar 6 mėnesius. Ligonis galutinai susilpnėja, išblyksta ir gali gauti plaučių uždegimą, širdies ligą ar kokią kitą komplikaciją.

Šiais laikais jau esama pusėtinai tikro ir trumpo gydymo. Be higienos priemonių, duodami yra sulfaniamido vaistai. Užtenka juos gerti 4 ar 5 dienas ir pakartoti už savaitės ar dvejų. Be gydytojo kontrolės jie yra pavojingi vartoti.

Dr. A. Montvidas

Pia Clark (po kairei) ir duktė Ann Žiuri į Maj Gen. Mark W. Clarko paveikslą. Gen. Clark vadovauja Amerikos armijai, kuri liko išlaipinta Afrikoje. Pia Clark yra generolo žmona.

PASIKALBĖJUS SU JONIŠKIEČIŲ KLUBO KORESPONDENTE

Tuoju po susirinkimo (jis įvyko lapkričio 8 d.) priėjus prie p-lės S. Mickevičiūtės pasakiau keletą žodžių ir pagyriau už gražų aprašymą klubo pasilinksminimo vakarėlio.

Jaunos mergaitės yra jaunos, taigi ir p-lė Mickevičiūtė lig truputį nestebė ir sakė: Žinote, rašiau dvyliką valandą naktį, labai esu užimta darbais.

Priduriau: nežiurint kada jūs, panele, butumėt rašius, penktą valandą ryto ar prieš pat aušrą, bet jeigu gera korespondencija, tai ir sakome, kad gražiai viskas parašyta.

Nusiskundė, kad sunku rašyti. Pastebėjau, kad kai įprastai, tai bus daug lengviau ir dar daugiau parašysite.

Atsimenu, kaip prieš 30 metų, man pačiam gyvenant viename Pensylvanijos mieste ir neseniai dar atvykusiam iš Lietuvos, ten nebuvo jokio korespondento. Na, aprašiau įvykusias L.R.K.S. prakalbas. Abejojau ar laikraštis talpina taip gramezdiskai, netobulai parašytą korespondenciją. Bet kai pamaciau ją telpusią laikraštyje, tai iš džiaugsmo net tris kartus į aukštą pašokau ir pasakiau, kad stengsiu mokytis geriau rašyti.

Iš mūsų europiečių nedaugelis turėjome progos lankyti rusų kalbos mokyklą ir išmokyti rašyti, skaityti ir skaitliuoti. O ką bekalbėti apie lietuvių kalbos mokėjimą. Lietuvių knygos tuo laiku buvo užgniauztos ir slapta iš Prusų, Mažosios Lietuvos gabamos, kaip ir patys elementoriai, maldaknygės ir brošiūros. Daugelis iš mūsų kaimuose, negalėdami gauti lietuviško elementoriaus, buvome mokinami iš lenkiško elementoriaus "šlebezavoti".

Man pačiam teko su bureliu vaikų, subėgusių į namelį-gritelę, pasiiluosavus nuo piemenėlio ir visokių kitų vaiko darbų ir vargų ūky, kreida braižyti ant lentos ar durų. Pradėjome mokytis lietuviškai nuo to papročio, kur Trijų Karalių išvakarėse ant visų daržinių, klojimų, klėčių, kučių ir kitų trobų rašo tris raides: G.M.B., tai yra, Gasparas, Merkelis ir Baltazaras. Kaip legenda paduoda, tie trys karaliai, žvaigždės vedami, ėjo į Betliejų sveikinti gimusį Jėzų Kristų.

Vėliau turėjau laimės mokytis lietuviškai rašyti. Tai ačiū vienam parapijos jaunam ir dideliam tėvynainiui kamendoriui, kai tuomet jau giedojau prie choro. Tas kunigas visus choristų mokino lietuviškai rašyti.

Budavo, po choro pamokų kiekvienam išrašydavo art popierio pamokas su paaiškinimais ir duodavo neštis namo.

ŠEŠI SABOTAŽNINKO TALKININKAI KALTI

BUVO KALTINAMI ĖMIMU IR SLĖPIMU SABOTAŽNINKO PINIGŲ, DAVIMU JAM PRIEGLAUDOS, LAIKYMU SLAPTŲ MITINGŲ SU JUO. PRISAIKINTIEJI POSEDININKAI TARĖSI 2 VALANDAS 15 MINUCIŲ. SUNKIAUSIA BAUSMĖ MIRTIS, LENGVIAUSIA 5 METŲ KALĖJIMAS.

Teismas šešių vokiečių Chicagoje, kaltinamųjų šalies išdavystėje, pasibaigė šeštadienį, lapkričio 14 dieną, vakare. Visi šeši kaltinamieji pripažinti kaltais.

Prisaikintieji posedininkai buvo aštuonios moterys ir keturi vyrai. Gi kaltinamieji buvo Hans ir Erna Hauptai, Walter ir Lucille Froehlingai ir Otto ir Kate Werginai.

Jų likimas gali būti toks: mirties bausmė elektros kėdėje, arba lengviausia bausmė penki metai kalėjimo kiekvienam ir \$10,000 pinigines bausmės. Bausmę paskirs teisėjas William J. Campbell. Jisai nustatė ateinančių penktadienį kaltinamųjų gynėjams kaip dieną, kurią jie galės reikalauti pakeitimų byloje, leidimo apeliuoti sprendimą ar daryti kita kuri žingsnį savo klientų naudai. Tą dieną tur but ir bausmę teisėjas paskelbs.

Prisaikintieji posedininkai, kai prokuratura ir gynėjai užbaigė kalbas, svarstė kaltinamųjų likimą dvi valandas ir 15 minučių. Kai jie, posedininkai, sugrįžo atgal į teismo salę, tai klerkas perskaitė jų sprendimą:

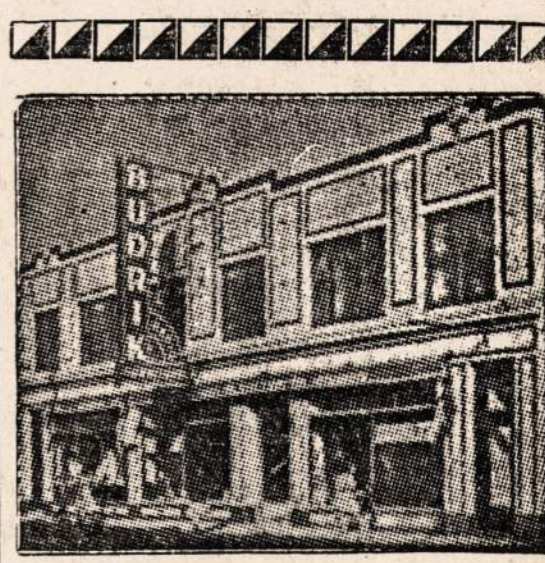
Hans Max Haupt kaltas kaip buvo kaltinamas
Erna Emma Haupt kalta kaip buvo kaltinama
Walter Otto Froehling kaltas kaip buvo kaltinamas
Lucille Froehling kalta kaip buvo kaltinama
Otto Richard Wergin kaltas kaip buvo kaltinamas
Kate Wergin kalta kaip buvo kaltinama.

Visi šeši vokiečiai buvo kaltinami tuo, kad talkininkavę naciui sabotažnikui, Herbertui Hauptui, Hanso ir Ernos Hauptų sunui. Jaunasis Haupt peireitą vasarą tapo išlaipintas Chicago srities Jungtinių Valstijos išleido pusketvirto biliono dolerių.

TRIANGLE RANGE OIL

Kristaliniai balta range alyva dėl mėlynos liepsnos burnerių švariai dega
Mes turime savo stakės visokios rūšies alyvos dėl burnerių namų vartojimui arba industrijoje. Musų didelis stakas ir moderniškos calculation pumpos musų trokuse užtikrina geriausį patarnavimą.

TRIANGLE OIL COMP.
2430 WEST 26th STREET
Tel. CANAL 2020
CHICAGO, ILL.

DIDELĖ KRAUTUVĖ

Rakandų, Radio ir Jewelry
Viskas po vienu stogu

Jos.F.Budrik

INCORPORATED
3241 So. Halsted Street
TEL. CALUMET 7238

BUDRIKO RADIO PROGRAMAI:
WHFL, 1000 kil. nedėlios vak. 9 val.
WHFC, 1450 k. ketvergais 7 v. vak.

MADOS

No. 4174 — Praktiškas ir gražus trumpas palatas. Sukirptos miero 11, 13, 15 ir 17.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Pasiuntimas 1c; viso 16c. Galite pasiūsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 16 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No _____
Mieros _____ per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

Garsinkitės "N-nose"

Pusketvirto Biliono Dolerių Išleisto Karo Reikalams Chicagoj

Nuo birželio mėnesio iki pastarojo laiko karo įmonėms Chicago srities Jungtinių Valstijos išleido pusketvirto biliono dolerių.

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas FORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA Pocahontas Mine \$8.65
Run iš gerų mainų, daug dulkių išmeta.
Speciali kaina tik apibotam laikui.
Perkant 5 Tonas ar Daugiau.
Smulkesni Yra Daug Pigesni.

BLACK BAND LUMP \$10.50
POCAHONTAS PEČIAMS \$9.20
DYDŽIO

(Šios kainos yra perkant 4 tonas ar daugiau)

Dollars Gain New Power

WHEN YOU SAVE HERE FOR PROFIT!

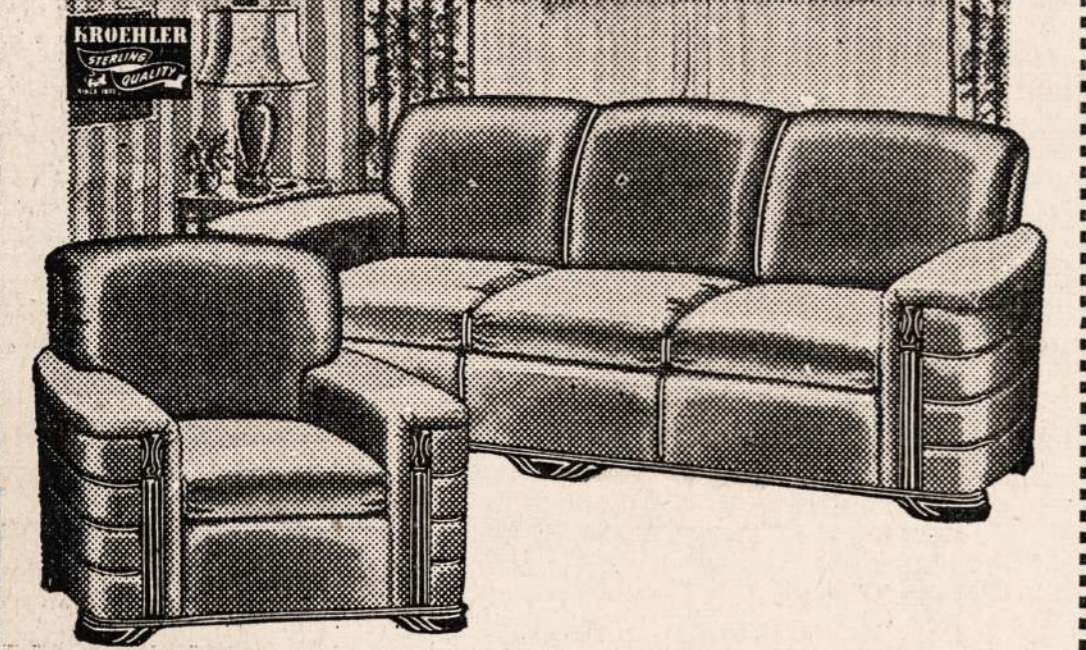
Taupykite šioje tvirtyje Lietuvių finansinėje įstaigoje, kur moka 3 1/2% dividendų. Pirkite Karo Bonus ir parodykite Suvienytų Valstijų valdžiai, kad lietuviai prisideda prie karo laimėjimo.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Jūsų sutaupos apdraus tos iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Rudeninis Rakandų Išpardavimas

Miegamo kambario setai, Dining Room setai, valgomo kambario setai, karpetai, kiljonkės, lempos ir radios už daug žemiau kaip ceiling kainos.

- 2 Šmotų Parlor Setas už **\$64.50**
- 2 Šmotų Parlor Setai, dideli už **\$98.50**
- 3 Šmotų Joerns custom built miegamo kambario setas už **\$78.50**
- 7 Šmotų Mahogany Dining Room Setas, 18 Century **\$69.50**
- Simmons matrasai, geriausi po **\$29.50**
- Simmons Box Springs po **\$29.50**
- Geri Vatiniai Matrasai po **\$9.50**
- 1943 Radios Philco Consoles, po **\$69.50**
- Midget Portable Radios su baterijomis ir elektriška po **\$24.50**
- Panešami Phonografai po **\$15.50**

Lietuviški rekordai: Victor, Columbia ir kiti. Pilnas pasirinkimas anklisų rekordų. Didelė Jewelry Krautuvė sykiu su Rakandų Krautuve. Atdara ir nedėliomis iki 4 val. po pietų.

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 SOUTH HALSTED STREET
Tel. CALUMET 7237

Žymus radio programos WCFL, 1000 K. nedėlios vakare, 9 val.

FOTOGRAFAS CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Remkite Lietuvišką Žyduką.
NATHAN KANTER MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE
4707 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

VICTOR BAGDONAS LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom formišius, planus ir visokius rakancus bei štorus. Vežam ir farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukite Tel. VICTORY 0066

Sophie Barcus RYTINĖ RADIO VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirsite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

KAREIVIŲ LAIŠKAI

JUREIVIO LAIŠKAS P. ANTHONY KUPSIUI,
CHICAGOJE

Rašo jureivis prekybinio laivyno tarnyboje
Stanley Navickas

Hi Ya, Tony:

Taip kad Dan ir Murphy išeina armijon. Ar tie vyrai neturi nuovokos? Mes matėme apie 50 armijos vyrų, kurie buvo čia su vizitu. Jie pareiškė, kad norėtų būti mūsų padalinį. Jie valgė kartu su mumis ir kalbėjo, kad tai yra geriausia, ką jie kada turėjo valgyti. Turėtumėt išgirsti, kaip jie kalbėjo apie valgį, kurį jie gaus.

Ar Gritz dar tebėra namie? Aš negaliu pasiūsti jokių paveikslėlių su šiuo laišku, nes tik šį šeštadienį turėsiu pirmą savaitę laisvo laiko. Negaliu su laukti valandos iki nuvažiuosiu į didžiulį miestą. Aš ir Spits gavome po \$125, na ir tikimės paužti.

Turiu po penkias pusles sutrintas ant kiekvienos rankos. Tai nuo irklavimo po tris valandas kasdien. Tačiau turiu pasakyti, kad pradedu visai su tvirtėti.

Pačiam inžinierystės kursą laive, o su mano patyrimu tai, kapitonas sako, turėčiau įgyti mašinisto rangą kai išvyksiu su vienu iš Laisvės laivų. Mokestis busintį \$170 mėnesiui ir bonas. Spits ima tą patį kursą ir jis gaus apie \$160 ir boną.

Well, tai ir viskas ką turiu pasakyti šį kartą.

Jūsų draugas
Stanley Navickas.

P.S. Sveriu dabar 190 svarų nusirėdęs ir priklausau boksininkų jautui. Turėjau trėjas kautynes. Nukirtau vieną vyrą, gavau man palankų sprendimą kitose ir pralaimėjau vienas kautynes. — Stanley.

JUREIVIO LAIŠKAS P.
ANTHONY KUPSIUI,
CHICAGOJE

Rašo jureivis, motorų mokyklą
lankas, A. Kubilunas

Hi Fellows:

Viskas gerai čia šioje šalies pusėje. Jie paskatino mane lankyti mokyklą, ir turiu lengvą gyvenimą. Tai yra Internal Combustion Engine School arba Dielio motorų mokyklą — kad jūs žinotumėt.

Mes turime mokyklą nuo 5 valandos po pietų iki 12 valandos nakties. Po to galime vykti į miestą, jeigu norime, tačiau privalome sugrįžti mokyklon 5 valandą popiet kitą dieną.

Mes esame žinomi kaip pavojaus padalinys, nes operuojame išlaipinimo laivus. Musų darbas yra suimti marinus, išmesti juos sausumoj, pasukti atgal ir pasprukti taip greitai, kai greitai tik galime. Mes turime automatinius pabuklus.

Atlankiau tolesnį miestą pereitą sekmadienį ir sutikau ten Johnny Paukštis.

Ši mokykla, kurią lankau, yra tikrai vertinga. Čia turime generalinį burį, kuris atlanko musų kareivines ir išvalo jas. Negaliu daugiau lankyti futbolo lošimus, nes, mat, einu naktines klases.

Tikiuos pamatyti jus, vyrai, manajame išlaipinimo laive artimoj ateity, ir jūs, vyrai, šokite lauk kai gausite paliepiamą. — Butch.

— Atstovas Maas tvirtina, kad Pacifike Amerikos karo jėgos turėjo didelį nuostolį. Pralaimėjimai, sako, buvo skelbiami laimėjimais.

važiavimas šių greitųjų traukinių duos kitiems traukiniams, ypatingai gabenantiems karo reikmenes progos daugiau judėti.

Be to, Apsaugos Transportacijos Ofisas išleido atsisaukimą į publiką nedaryti kelionių traukiniams Kalėdų ir Naujų Metų švenčių proga. Važiavimas geležinkeliais be svarbaus reikalo apskunkins geležinkelių našta, kuri ir taip yra didelė.

Pradeda Stigti Sviesto

Žmonės daugiau pieno vartoja; mažiau pieno sviestui belieka.

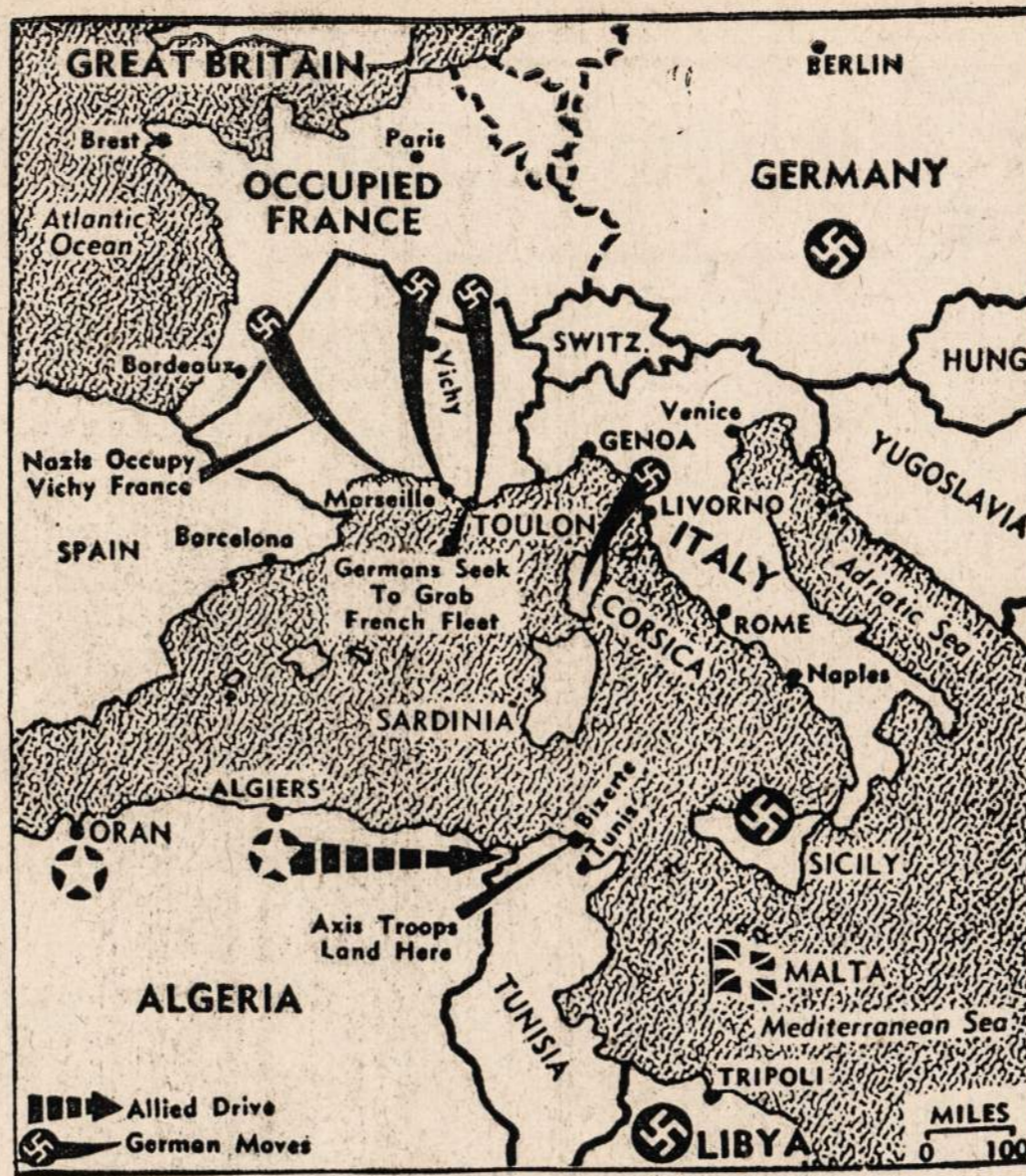
A. W. Colebank, federalinio pieno pardavinėjimo administratorius Chicagos srity, paskelbė, kad jaučiamas trūkumas sviesto. Trūkumas pasidarys dar aštresnis šią savaitę.

Dalykas yra toks, kad sumažėjo perviršis pieno, kurio publika nespėdavo suvartoti. Iš šio perviršio nemažai sviesto budavo pagaminama praktiškai. Pastaruoju gi laiku, bent Chicagos Metropolio srity, publika žymiai daugiau pieno išgeria ypač daug jo superka valdžia.

Rezultatas, sako Colebank, yra tas, kad pajusime trūkumą sviesto.

Vajus Mėsa Dalintis

Kaip žinoma, jaučiamas kai kurių mėsos rūšių trūkumas.

Hitlerio legionai užėmė iki šiol neokupuotą Franciją. Jiems ypač rūpėjo pagrobti laivyno bazę Toulon. Tačiau, kaip pranešama, francūzų laivynas iš ten išplaukė į jūrą.

Illinois State Council moterų skyrius planuoja pradėti vajų, ragindamas moteris nepulti ir nepirkti visą kiekį mėsos, kokią tik jos gauna, bet pirkti kiek galima mažiau, kad ir kitoms šeiminiškėms mėsos ištektų. Taip praneša ponias Frederick W. Upham, kalbamo skyriaus pirmininkė.

Važiukite Grupėmis

Neužilgo jeis galion paskirstymas gasolino kvotomis. Numatoma, kad automobilistai gaus pagrindinę kvotą gasolino

3,8 galionus savaitėi. Tai mažas kiekis.

Todėl majoras generolas Frank Parker ragina Chicagos ir bendrai Illinois valstijos automobilistus dėtis kruvosna ir važiuoti į darbą ar iš darbo po kelis žmones vienu automobiliu. Vartodami visą kiekį gauto gasolino, važiuoja grupėmis automobilistai neturės kuro trūkumo.

Dėdės Pasakoriaus Skiltis

Skaitykite mano skiltį, tegul jūsų mintys puola kur papuls. — VBA.

Žmonijos Papročiai

Apie Paprotį Bučiuotis

Paprotys bučiuotis išimtinai priklauso baltveidiams. Činiečiai ir Japonai to papročio visiškai nevertoja. Kaip nevertoja Afrikanai, Eskimosai, nei Amerikos Indėnai. Pas Europiečius bučkio paprotys turi labai daug skirtingų formų, kurios turi skirtingą reikšmę.

Ženklas Nuolankumo

Bučiuoti ranką arba į koją yra skaitoma žmogaus nuolankumu prieš tą ypatą, kuriai ta garbė duodama. Toks paprotys buvo labai madoje pas senovės poniją ir augštus valdžios pareigūnus.

Gauti bučkis nuo buvusio Rusijos caro buvo didelė retenybė ir augščiausio laipsnio garbė. Paprasti žmonės bučiuodavo tą žemę, kur karalius arba kitoks didžiunas perėjo. Vėliau kunigija tą nuolankumo paprotį įgyvendino iki kvailystės ribų.

Meilės Bučkis

Nėra abejonės, kad pirmutinis meilės bučkis prasidėjo

pas motiną, kada ji savo kūdikį glamonėjo. Sunku atspėti kiek šimtų kartų tas kūdikis buvo pabučiuotas kol tapo išauklėtas. Toks dažnas pakartojimas ir išvystė bučkio paprotį — bučiuotis į burną. Dabartiniai mūvies tą paprotį uoliai mokina ir suaugusius.

Vedybinėse apeigose bučkis yra kaip ir antspauda tos meilės, kurią jaunavedžiai vienas antram prizada.

Bučkis Pas Kitus Gyvius

Žmonių posakis yra, kad "mylisi kaip du balandėliai". Tai jau pasako, kad balandžiai mylisi savo snapus sudėję į daiktą. Yra ir vabalų, kurie moka bučiuotis. Kada šuo laišo žmogaus ranką, yra manoma, kad jis bučiuoja.

Kai Kas Iš Chicagos Praeitės

(Paruošta Chicagos mero Edward J. Kelly ofiso)

Lapkričio 14 d.

1842 — Edwin Heat, neigras, buvo praudotas aukcionu Chicagoje už 25 centus.

1872 — Didžiulė vandens pompa atidaryta. Jos pajėgumas buvo pumpuoti 36,000,000 galionų vandens 24 valandų laiku. Pumpos įrengimo planus paruošė DeWitt C. Cregier.

1922 — Paskirta komisija, kurios užduotis buvo kovoti be reikalingą dūmų leidimą Chicagoje.

Lapkričio 14 d.

Naujos Elks organizacijos patalpos atidarytos adresu 174-175 West Washington street.

1922 — Atidengtas paminklas "The Fountain of Time". Jis vaizduoja žmonijos eiseną, Tėvui Laikui žiurint į ją. Paminklą sukūrė skulptorius Lorado Taft. Paminklas randasi Washington Parke.

Lapkričio 17 d.

1941 — Užregistruota šilčiausia Chicagos rekorduose lapkričio 17 diena. Temperatūra siekė 70 laipsnių aukščiau zero tarp 2 ir 4 valandos po pietų.

Lapkričio 19 d.

1887 — Formaliai atidarytas pirmas gerai apsaugotas nuo gaisrų (fire proof) trobėšis Chicagoje. Jisai atidarytas Michigan gatvėje, prie Van Buren. Čia buvo Chicagos Meno Institutas.

Indaitino Vyrą; Kaltina Jį Žmoną Užmušus

LAFAYETTE, Ind. — Tippecanoe kauntės, Indiana valstijoje, Grand Jury pereitą šeštadienį, lapkričio 14 d., indaitino (apkaltino) Will R. Puckettą, 63 metų, 7840 Kenwood, ryšium su jo žmonos Ella Puckett nužudymu.

Puckett, pasitraukęs iš biznio Chicagos kontraktorius, lapkričio 6 dieną pranešė policijai, kad jis ir jo žmona važiuo automobiliu, kad jiedu pavežė nepažįstamą vyrą ir kad tas vyras nušovė jo, Pucketto, žmoną.

Policija apklausinėjo Puckettą, paaišarė kitokių tyrinėjimų ir nužudėjo patį Puckettą papildžius galvažudystę. O dabar Grand Jury išiešė jam kaltinimą.

KOKIS CIGARETAS DUODA RŪKYTOJAMS KO JIE NORI

Chesterfield pirklėjai apžiūrėję jus prieš viešo pardavimo laiką, kad jie iš anksto žinotų iš kur būsite lengviausias nuostes lapelis pasieina. Šis pavakštas iš "TOBACCOLAND, U.S.A." (vienintinis tikra pavakštinė pasaka apie cigaretes gaminimą). Gaukite kopiją šios knygos iš CHESTERFIELD, Box 21, New York, N. Y. Nemokamai siunčiama.

Jie
tvirtai laikosi

su Lengvesniu
Geresnio-Skonio
užsirūkymu

Paklauskite Chesterfield rūkytojo kodėl jis rūko juos ir jis gal atsakys: "Man jie geriau patinka... tai viskas." Žinoma, jie jam geriau patinka dėl jų LENGVESNIO, GERESNIO-SKONIO.

Pirmiausia dėl Chesterfields mes perkame tabakus, kurie yra LENGVESNI ir GERESNIO-SKONIO ir juos sumaišome tinkamoj kombinacijoj gauti geriausias ypatybes kiekvieno tabako.

Todėl Chesterfields duoda rūkytojams ko jie nori. Todėl Jie Patenkina.

KADA CIGARETAS DAUGIAUSIA REIŠKIA **Tai Chesterfield**